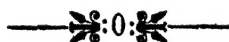

૨૮૫૨
કચ્છમાના ૧૮ ગામના

રેહેવાસી ભાટીઓનો

ન્યાતરીતની ચોપડી.

છપાવી પ્રસિધ્ધ કરનાર ન્યાતનો શુભચિંતક.

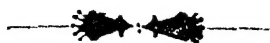
મુંબઈ.

બી “ હિંદુસ્થાન પ્રિન્ટિંગ ” પ્રેસમાં છાપ્યું છે.

સંવત. ૧૯૪૨.

પ્રસ્તાવના.

આપણી ભાટીયાની જ્ઞાતમધે કારજ પ્રસતાવમાં આપવા લેવાની રીતભાત આગલ કરતાં હાલ કેટલીએક વધી ગઇ છે તે સુધારવી જોઈએ માટે સંવત ૧૯૨૬ ના ભાદરવા વદ ૨ ને વાર રવેઉને દાટે નીચે લખેલા કચ્છ મધેના ૧૮ ગાંભોના ભાટીયા રેહેવાસીઓ સરવે એકઠા મલ્યા હતા તે વખતે સૌ ભાઈઓ એક મત થઈને એવો ઠરાવ કીધો જે આપણામાં કારજ પરસતાવમાં આપવા લેવાની કેટલીએક રીતો બાંધી છે તે સૌભાઈઓએ તપાસીને આપણ ૧૮ ગાંભના રેહેવાસીઓ મધે ચાલુ કીધી તેપછી સંજોગે જે જે વખતે સૌભાઈઓ એકઠા મલ્યા તે તે વખતે મજકુર રીતો મધે જે કાંઈ ફેરફાર કરવો ધ્યાનમાં આવ્યો તેપ્રમાણે સૌભાઈઓ એક મતથી ફેરફાર કરતા આવ્યા અને ફરી સંવત ૧૯૨૭ ના ભાદરવા સુધ ૪ ને વાર રવેઉને દાટે સૌભાઈઓ એકઠા મળીને મજકુર ઠરાવો મધે કેટલોએક ફેરફાર કરીને તે ઠરાવો પ્રમાણે ચાલવાને સૌભાઈઓ એક મત થયા અને તે પ્રમાણે સૌભાઈઓ ચાલતા આવ્યા અને ફરીથી સંવત ૧૯૩૧ માં શુદ્ધ ૫ મી બુધવારને દાટે સૌભાઈઓ એકઠા મળીને એવો ઠરાવ કીધો જે મજકુર ઠરાવોને સુધારીને ચોપડીઓ છપાવવી મતલબઝે મજકુર કીધેલા

કરાવોની હાતની લખેલી ચોપડીઓ ગણી થોડી હતી તેથી કરીને સૌ ભાઈઓને ચરચણ પડતી હતી વાસ્તે ચોપરીયો છપાવીને આપણા તરફવાલા દરએક ઘર દીઠ એક એક ચોપડી આપવી કારણ જે સૌભાઈયો તે પ્રમાણે ચાલવાને ભુલે નહી.

કચ્ચ મધેના જે જે ગાંભોના રહેવાસીઓમાં મજકુર રીતો મુંબઈ મધે ચાલુ છે તે ગાંભોના નામની વીગત છે.

૧ શ્રી ભુજ.

૧૦ શ્રી ગુંદીઆળી.

૨ શ્રી ખિખ્ખર.

૧૧ શ્રી ફરાદીઓ.

૩ શ્રી નીરોનું.

૧૨ શ્રી પધર.

૪ શ્રી મંજલ.

૧૩ શ્રી દેવીપુર.

૫ શ્રી તરો.

૧૪ શ્રી લાખીવીરા.

૬ શ્રી મંગુઆણું.

૧૫ શ્રી ચરલ.

૭ શ્રી કોટરો.

૧૬ શ્રી કોરો.

૮ શ્રી રતડીઓ.

૧૭ શ્રી માનકુવો.

૯ શ્રી ભાટઈ.

૧૮ શ્રી મુર.

दोहा.

श्री बल्लभके परतापते होत मनोरथ सिद्ध ॥
 घनते ज्योतरु बेलिदल फुल फलनकी वृद्ध ॥ १ ॥
 श्री बल्लभके दास यश भाटिया ज्ञात कहाय ॥
 तामे गांव अठारह के सुभमत लीये ऊठाय ॥ २ ॥
 सब मिल मतो एसो कीयो ज्ञात आपूनी मांहे ॥
 लेन देनकी रीत सब बढीचली अबजाय ॥ ३ ॥
 सब भाईयन मिलके कह्यो बांधो रीत सब ठीक ॥
 ठेराव सब जन मिलकरो होय सबनको ठीक ॥ ४ ॥
 सत ओगनीस छबीसके वीक्रम वर्ष जुजान ॥
 द्वतीया भादरवावदि वार भानू परमान ॥ ५ ॥
 गांव अठारह के भाईसब ता दिनकीयो बीचार ॥
 लेन देनकी रीत सब बांधीकीजे तयार ॥ ६ ॥
 मावजीके सुतभये पुरुषोत्तम प्रवीन ॥
 परउपकारमें चित सदा दान धर्ममे लीन ॥ ७ ॥
 पुरुषोत्तमने रीत बांधकें धरीजु भाई हजुर ॥
 भाई देख आनंद भये राखी रीत मंजुर ॥ ८ ॥
 भाई सब बड भाग्यहें मंजुर कीये एही रीत ॥
 कोटि कालको थीर रहें चलीजु रीत अभीत ॥ ९ ॥

कच्छ देसके राजमे गांव अठारही जान ॥
जिन गांवके सज्जनमें चली एही रीत प्रमान ॥ १० ॥
भुज नीरोना बबर तरो मंजल मंगुआणा जान ॥
रतडीयो भादईकहें अरु कोटरो बखान ॥ ११ ॥
गुंदीयारी फरादीया पधर जु देवी पुर ॥
लाखीविरा अरल फुनी कोरो करी मंजुर ॥ १२ ॥
मानकुयो मुरु मिलि गांव अठारही जेह ॥
ता गांवनके भाटीया राखत संप अरु स्नेह ॥ १३ ॥

હિંદુસ્થાની દોહરો.

સખ ભાઇયન મિલકે કહ્યો, ખાંધો નીકી રીત.
 જિસ્સેં આપનો શુભ ખને, તજે ચાલ વિપરીત. ૪
 સંવત ઊત્તિશ વીશછ, વિક્રમ વર્ષજી બન;
 ભાદો વિદિ દુતિયા રવી, તાદિન મિલે સુબન. ૫
 ગાંવ અઠારહ વીચકે, સખમિલ કિયો ખીચાર;
 લેન દેનકી રીતકાં, રચિકે કરી તૈયાર. ૬

સોરઠો ગુજરાતી.

પર ઉપકાર પ્રવીણ, માવજી સુત પુરુષોત્તમ.
 દાન ધર્મમે લીન, શ્રમસેં યહ રીતી રચી. ૭
 સુનિ રીતી સખ ભાઈ, હર્ષ ભરિત ઉરસેં ભયે.
 આપની ખીચ સલાહ, ખાલ વૃદ્ધ અખલા મિલી. ૧

કવીત મનહર (ગુજરાતી)

ભુજનગર ૧ નીરોના ૨ બિખર ૩ પધર ૪ મુર ૫
 તરો ૬ કારો ૭ કોટરો ૮ ક્રાદીયો ૯ દેવીપુર ૧૦
 ભાડઈ ૧૧ અરલ ૧૨ લાખીવીરા ૧૩ મંજલ ૧૪ ગુદી-
 આલી ૧૫ મલી મંગવાણું ૧૬ માનકવો ૧૭ રતડીઆ
 ૧૮ ધરીઉર

એ અદાર ગામ જે ગણાય કચ્છ દેશતણા વાસી તેના
 ભાટીયા નઠારી ચાલ કરી દૂર.

(૮)

ન્યાત હિત કારણે સકલ કરી એક મત બાંધી શુભ
પ્રબંધ લખી મુક્યો સૌની હજુર. ૧

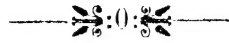
હેલેમાલી હૈશાં બોલ હેંડખીલમાં લખેલ ડાઈયે
ઉપહાસથી જે એ લોકો અજ્ઞાન છે.

તે તો ભલે રાજ રહે અમે જાણ્યો સમો અર્થ હૈલે
માલી હૈશાં વિણ કાજન પ્રમાણ છે.

જગ સગળાના લોક એક સંપ માન્ય કરે એક સંપ
સર્વ વાતેં સિદ્ધીનું સાથન છે.

માટે જાણી મલી અમે એકઠા રચનારથી વ્યર્થ
વ્યર્થ વર્જ કરી રાખ્યું જે પ્રધાન છે.

શુચીપત્ર.

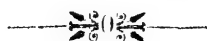
કલમ.	પૃષ્ઠ.
૧ શ્રીકૃષ્ણ આપવાની વીગત	૧
૨ પાગડીઉની વીગત	૧
૩ પુત્રજનન	૧
૪ પુત્રજનનમાં શગાસંબંધી	૨
૫ છઠીની વીગત.....	૨
૬ છઠીમાં શગાસંબંધી	૨
૭ છોકરો અથવાછોકરીને બાળ મોયારા ઉતારવાની	૩
૮ જનોઈ આપવાની	૩
૯ શગપણ થાએ તારે	૩
૧૦ શગપણ થાએ તારે વધાઈ	૪
૧૧ શગપણ થયાં પછી હેતુપ્રીતુ	૪
૧૨ શગપણ થયા પછી ગીતની વીગત	૫
૧૩ ટિકા આપવાની વીગત	૫
૧૪ ટિકાના દાડે તેડવાંવોશે	૫
૧૫ ટિકા આપ્યા પછી જમાઈને તેડાવાના વિશે	૬
૧૬ શગપણ થયા પછે નાના દાદાંને શુ કરવો	૭
૧૭ વેણ	૭
૧૮ મેવો વાટવો	૮

કલમ.	પૃષ્ઠ.
૧૯ અગીઆરશની કૃળાર.....	૮
૨૦ મોટી શાતમનો વેશ.....	૯
૨૧ મોટી શાતમનો લાગ પાછો આપવો.....	૯
૨૨ મોટી શાતમનો વેસ અપાંણો નહી હોય તો.....	૯
૨૩ મોટો શાતમના વેશ ચડી ગયા હોય.....	૯
૨૪ ગોવાળીઆ અગીઆરસ	૧૦
૨૫ વીજીઆ દશમીની વીગત	૧૦
૨૬ દીવાળીની વીગત	૧૦
૨૭ હોળીનો લાગ	૧૧
૨૮ ખળેવનો લાગ	૧૧
૨૯ લગન લખાએ તેની વીગત	૧૧
૩૦ લગનથી પરણેઆ શુધી	૧૨
૩૧ લાડકા લાડુ ખવરાવવા	૧૨
૩૨ લાડકા લાડુ આપવાવીશે	૧૩
૩૩ માંડવામુરત	૧૩
૩૪ ગ્રહશાંતી વીશે.....	૧૩
૩૫ દુધ પીવરાવવા વીશે	૧૪
૩૬ પેરેપાણી	૧૪
૩૭ શિરો વાંટવા વીશે મનાઈ	૧૪
૩૮ રસ્તામાં જમાડવા વીશે મનાઈ	૧૪
૩૯ જુઓ દિખરાતને દાડે.....	૧૫

કલ્પન.	પૃષ્ઠ.
૪૦ ખીર છાંટવાં વીશે કન્યા આવે	૧૫
૪૧ છકીવીશે	૧૬
૪૨ દિખરાતને દાડે વરરાજ ઘોડે ચડીને....	૧૬
૪૩ માથુ ઘોવરાવવા વીશે....	૧૬
૪૪ ઘોડાની વાગ પકડવાવીશે	૧૬
૪૫ વર ઘોડાના શાયે માણુશોને શ્રીફળ વીશે	૧૭
૪૬ ધુરત જમાડવા વીશે	૧૭
૪૭ વરનાં માવીત્રને પોરણવીધા કરવા વીશે	૧૮
૪૮ મોસાળું તથા ચોટી આપવા વીશે	૧૯
૪૯ સીઆળા ઉનાળા અથવા આણું વારેછે	૧૯
૫૦ અસ્ત્રીને પ્રથમ રૂતુ	૨૦
૬૧ આગરણીનો મુરત ...	૨૦
૫૨ આગરણીની ગડીસાથે....	૨૦
૫૫ આગરણીનો માથુ ઘોવાવીશે તથા તેડી આવે ૨૧	
૫૪ વિઆતર દેખાડવા વીશે	૨૨
૫૫ કથા શપતાવીશે	૨૨
૫૬ શુભકામ વીશે મીઠાઈ દેખાડવા વીશે....	૨૩
૫૭ એક ખીજને ગરે રોજશાજ આવેઆ વીશે	૨૩
૫૮ શ્રીફળ વીશે	૨૩
૫૯ શ્રીફળ તયાર નહી હોય તો	૨૪
૬૦ શ્રીફળ બાળકાને બે આપવા વીશે	૨૪

કલમ.	પૃષ્ઠ.
૬૧ આપણાં તરફની છોકરીનો શગપણ બીજા તરફ થયા વીશે ૨૪	૨૪
૬૨ આપણાં તરફના છોકરાનો શગપણ વીશે ૨૪	૨૪
૬૩ ગરનો વાશતુ ૨૪	૨૪
૬૪ યનાઈને આપવા વીશે.... ૨૫	૨૫
૬૫ પ્રકરણ બીજું મૃત્યુસંબંધી ૨૬	૨૬

પ્રકરણ પેહેલું શુભકારજસંબંધી.

કલમ ૧ લી. એ જે આપણી નાતમાં હરેક પ્રસંગે શ્રીફલ નિમિત્તે રોકડ નાણું અપાયે છે તે ચાલ આપણાંમાં બંધ કીધી છે વાસ્તે હવેથી હરેક પ્રસંગે શ્રીફલને બદલે કોઈને રોકડ નાણું આપવું નહીં ફક્ત શ્રીફલ બે આપવા વધારે કાંઈ આપવું નહીં.

કલમ ૨ જી. એ જે આપણામાં હરેક પ્રસંગે પાગડીઆ બંધાવે છે તે પાગડીઆ ખોટા છેડાની બંધાવવી નહીં સાચા છેડાની બંધાવવી અથવા વગર છેડાની સાધી પાગડી બંધાવવી અથવા ૩. ૨ થી ૫ રોકડા આપવા.

કલમ ૩ જી. એ જે પ્રથમ પુત્ર જન્મ થાય તે વારે જેને ગેરે પુત્ર જનમ થયું હોય તે ધણીએ પોતાની ગજ શકતી પ્રમાણે ધાઈને વધાઈનું દેવું તથા દાન ધર્મ કરવું અને પોતાના સગા સંબંધી હેતુ પ્રીતુને ગેરે ધાઈ અથવા ગ્રાહણ વધાઈ દેવા જાય તેને તે ધણીઆએ.)= થી ૩. ૥ સુધી આપવું તેથી વધારે કાંઈ આપવું નહીં.

કલમ ૪ થી. એ જ પુત્ર જનમ થાય ત્યારે પોતાના સગા સંબંધી તથા હેતુ પ્રીતુના ગેરેથી બોલાવવા આવે છે તથા વેહેવાણે વધાઈ દેવા આવે છે તેઓને કાંઈ રોકડ નાણું આપવું નહીં બાકી જે બોલાવવા આવે અથવા વધાઈ દેવા આવે તેને દરએકને શ્રીફલ બે દેવા વધારે કાંઈ દેવું લેવું નહીં.

કલમ ૫ મી. એ જ પુત્ર જનમ થાય તેની છઠીને દાડે છોકરાની દાદી વગેરે બીજી સ્ત્રીઓને સાથે લઈને ગોરને ગેરે ઘોડો લેવા જાય છે તે ઘોડો લઈને છઠીનું પુજન કરે છે તે વખતે છોકરાના મોસાળ પક્ષ વાળાઓએ છોકરાના દાદા તથા દાદી દર એકને રૂ. ૧૧ થી રૂ. ૧૫ સુધી આપવો બાકી બીજા સ્ત્રી તથા પુરૂષો તથા બાલકો સાથે આવ્યા હોય તેઓ દર એકને શ્રીફલ બે આપવાં.

કલમ ૬ ઠી. એ જ પુત્ર અથવા પુત્રીનું જનમ થયા પછી તેઓના સગા સંબંધી તથા હેતુ પ્રીતુની સ્ત્રીઓ જખલું ટોપી આપવા આવે છે તે જખલું ટોપી આપવા આવનાર દરએક સ્ત્રી તથા બાલકને શ્રીફળ બે દેવાં.

કલમ ૭ મી. એ જ છોકરા અથવા છોકરીનું બાલ મુંડન કરાવે છે તે સંમે સ્ત્રીઓ ગીત ગાવા આવે છે તેઓ દરએક સ્ત્રીને શ્રીફળ બે દેવાં અને જ સ્ત્રીઓ

જખલું અથવા ટોપી અથવા બોનું કાંઈ વસ્ત્ર
છોકરાને આપવા આવે છે તે રાખવું ઘટે તેનું
રાખવું પણ જ આવે તેને શ્રીફળ બે દેવા રોકડ
નાણું કાંઈ આપવું નહીં સ્ત્રીઓની સાથે બાળકો
આવ્યા હોય તો દરએક બાળકને શ્રીફળ બે દેવાં

કલમ ૮ મી. એ જ છોકરાને જનોઈ આપે છે ત્યારે
સ્ત્રીઓ ગીત ગાવા આવે છે તેઓ દરએકને
શ્રીફળ બે આપવાં અને જનોઈ પહેરવા ટાણે
ગ્રહશાંતી કરવા બેસે છે તે વખતે સગા સંબંધી
તથા હેતુ પ્રીતુ તરફથી પાગડી તથા સાડી તથા
જનોઈ પહેરનાર છોકરાને ખચકાની (ઘોતલી)
અથવા પીતાંબરી આપવા આવે છે તે વસ્ત્રો જનાં
રાખવાં ઘટે તેના રાખવાં અને જ આપવા આવે
તેને શ્રીફળ બે દેવાં રોકડ નાણું કાંઈ આપવું નહીં.

કલમ ૯ મી. એ જ છોકરાનું સગપણ થાય ત્યારે કન્યા-
ના માવીત્રોએ સાકર શેર ૧૧ નો પુડો તથા ૩ ૧
રોકડો વધાઈનો મોકલવો. તે વધાઈ લાવનાર બ્રાહ્મ
ણને છોકરાના બાપે પાગડી ૧ ૩ રશી ૫ સુધીની
આપવી વધારે કાંઈ આપવું નહીં તથા વધાઈ
આવ્યા ટાણે જ સગા સંબંધી આવ્યા હોય તેને
શ્રીફળ બે દેવાં. અને વધાઈ લાવનાર બ્રાહ્મ-

(૪)

ણુને સગા સંબંધી તથા હેતુ પ્રીતુ વધાર્થનું આપે
છે તે ૩ .1 થી .11 સુધી આપવું વધારે કાંઈ
આપવું નહીં.

કલમ ૧૦ મી. એ જ સગપણ થાય તેની વધાઈની ખાંડ
કન્યાના માવીત્રો મોકલે છે તેમાં મોસાળ પક્ષની
ખાંડ આવે છે તે કન્યાના માખાપ તથા મોસાળ
પક્ષની મલીને ખાંડ શેર ૨૦ થી ૪૦ મોકલવી
તે ખાંડ ઉપર ૩ ૨ થી ૪ મોકલવા વધારે
મોકલવું નહીં અને ખાંડ લાવનાર બ્રાહ્મણને
પાગડી ૧ ૩. ૨ થી ૫ સુધીની આપવી તથા
બીજા બ્રાહ્મણ સાથે હોય તેને ૩ ૧ આપવો
અને બેથી વધારે બ્રાહ્મણો સાથે હોય તો બાકીના
બીજાઓ દરએકને શ્રીફળ બે દેવા. અને
ખાંડ વરના બાપને ગેરે આવ્યા પછી તે ખાંડ
પોતાના સગા સંબંધીમાં વાંટવી ઘટે ત્યાં શુભે-
થી વાંટે.

કલમ ૧૧ મી. એ જ સગપણ થયા પછી વરના બાપને
ગેર સગા સંબંધી તથા હેતુ પ્રીતુ તથા વેહેવાઈ
તથા વેહેવાણો વધાઈ આપવા આવે છે. વધાઈ
આપવા આવનાર સ્ત્રી તથા પુરૂષો તથા બાલકો
દરએકને શ્રીફળ બે દેવાં.

કલમ ૧૨ મી. એ જ સગપણ થયા પછી વરના બાપને ગેરે કટલાએક દાડા સુધી સ્ત્રીઓ ગીત ગાવા આવે છે તે ગીત ગાવા આવનાર દરએક સ્ત્રી તથા બાળકને શ્રીફળ એ આપવાં.

કલમ ૧૩ મી. એ જ સગપણ થયા પછી કન્યાને ટિકા દેઘને ધરેણું પહેરાવે છે તે દાડે ટિકાનો વેસ તથા બીજું આપવાની વીગત છે.

(૧) પોતી ૧ સાટીનની તથા ધાધરો ૧ તથા ચાઢણી ૧ મલીને નંગ ૩ કિમત ૩. ૪૦ સુધી કરવા તેથી વધારે કરવા નહીં.

(૨) કન્યાને ટિકા આપીને માંગરી કરાવીને ૩. ૧ આપવો તેથી વધારે કાંઈ આપવું નહીં.

કલમ ૧૪ મી. એ જ ટિકાને દાડે કન્યાનો બાપ છોકરીના સાસરીઆને તેડાવે છે તે મધે પુરૂષોને તેડાવે તો પુરૂષોએ જવું અને પુરૂષોને તેડાવે નહીં તો ફક્ત સ્ત્રીઓએ ટિકા દેવા જવું અને ટિકા આપી રહેઆ પછી કન્યાનો બાપ છોકરીના સાસરીઆને પોરાવે તેની વીગત છે.

(૧) વરના બાપને ૩. ૧ થી ૨ સુધી તથા દાદાને ૩. ૧ થી ૧ સુધી તથા નાના જટલા હોય તેટલા દરએક નાના દીઠ ૩. ૧

- થી ૧ સુધી આપવું વધારે આપવું નહીં.
 તે પણ પુરૂષોને તેડાવ્યા હોય તો આપવું
 (૨) વરની માને ૩. ૧ થી ૨ સુધી તથા દાદીને
 ૩. ૧ થી ૧ સુધી તથા નાની જટલી હોય
 તેટલી દરએક નાનીને ૩. ૧ થી ૧ સુધી
 આપવું વધારે કાંઈ આપવું નહીં.
 (૩) વરના ભાઈયો તથા કાકાને આપવા સાડ
 કન્યાના પાપની મરજી હોય તો ૨ થી
 ૫ સુધી આપે.
 (૪) વરની માને ગરજણીનો છાલ ૧ ૩ ૨ થી
 ૪ સુધી કન્યાના પાપની મરજી હોય
 તો આપે.
 (૫) જમાઈને મરજીમાં આવે તે આપવું.
 (૬) બાકી બીજા સ્ત્રી તથા પુરૂષો તથા બાલ-
 કો આવ્યા હોય તેઓ દરએકને શ્રીકૃષ્ણ
 બે દેવાં.

કલમ ૧૫ મી. એ જે ટિકા આપ્યા પછી જમાઈને તથા
 વહને જમવા તેડે તારે પેહેલે દાહાડે જમાઈને
 તથા વહને માંગરી કરીને રૂપીઓ ૧ આપવો
 તથા મીઠાઈ ૩. ૧ થી ૧ ની આપવી તે પછી ૬
 દાડા સુધી દરરોજ મિઠાઈ ૩. ૧ ની આપવી વ-
 ધારે કાંઈ આપવું નહીં અને કુંવારે નાતે જે દાડે

જમાઈને તથા વહને જમવા તેડવું તે દાદે
જમાડીને મિઠાઈ રૂ. ની આપવી તેથી વધારે
કાંઈ આપવું નહો.

કલમ ૧૬ મી. એ જે સગપણ થયા પછી વરનો દાદો
અથવા નાનો અથવા વરના બાપના સગા સંબંધી
તથા હેતુ પ્રીતુઓ વહને જમવા તેડે અને જમા
ડીને કાંઈ લુગડું આપે તો તે લુગડું રૂ. ૧ થી ૨
સુધી આપવું તેથી વધારે આપવું નહી. અને
વહને લુગડું આપીને તેના માવીત્રે મુકવા જે
સ્ત્રીઓ જાય તે મધે લુગડું કરનારને વહના
માવીત્રેએ રૂ. ૧ થી ૧૫ આપવો બાકી બીજી
સ્ત્રીઓ તથા બાળકો સાથે આવ્યા હોય તેઓ
દરએકને શ્રીફળ બે આપવાં.

કલમ ૧૭ મી. એ જે ટિકા આપ્યા પછી કન્યાનો બાપ
વરના બાપને ગેરે વેણની પાતરો મોકલે તો નીચે
લખ્યા પ્રમાણે મોકલવી.

(૧) વરના બાપની પાતર એક મધે સાટા
નંગ ૧૦૧ તથા મેસુક શેર ૫.

(૨) વરના દાદાની પાતર એક મધે સાટા
નંગ ૫૧ તથા મેસુક શેર ૨૫.

(૩) વરના નાનાની પાતર એક મધે સાટા
નંગ ૫૧ તથા મેસુક શેર ૨૫.

(૮)

(૪) ઉપર લખેલી પાતરો ત્રન ઉપર ૩ ૧ થી ૨
રોકડા મુકવા.

ઉપર લખ્યા પ્રમાણે વેણુની પાતરો
મુકવી તેથી વધારે મોકલવી નહીં.

કલમ ૧૮ મી. એ જ ટિકા આખ્યા પછી વરનો બાપ
કન્યાને મેવો વાંટવા સાડ મોકલે છે તે મેવો નીચે
લખ્યાં પ્રમાણે મોકલવો વધારે મોકલવો નહીં.

(૧) મેવો શેર ૫ થી શેર ૨૦ સુધી.

(૨) સાટા નંગ ૨૫ થી ૫૧ સુધી.

(૩) પોરાણી એક ૩ ૧૦ થી ૩૦ સુધી કરવી
તે પોરાણી પહેરીને કન્યા મેવો વાંટવા જાય.

કલમ ૧૯ મી. એ જ ટિકા આખ્યા પછી કન્યાનો બાપ
વરના બાપને જેરે આગીઆરસની ફળાર મો-
કલે છે તે ફળાર મોકલવી તેની વીગત.

(૧) ખજુર મણુ .૧૧ થી ૧

(૨) બરફી શેર ૫ થી ૧૦

(૩) શ્રીફળ નંગ ૧૬

(૪) કેળા નંગ ૫૦

એ રીતે ફળ મોકલવી તેથી વધારે
મોકલવી નહીં.

કલમ ૨૦ મી. એ જ સગપણ થયા પછી તે પરણ્યા સુધી વરનો બાપ કન્યાને મોટી સાતમનો વેસ કરે છે તે વેસ નીચે લખ્યા પ્રમાણે કરવો.

(૧) પેહેલી સાતમનો વેસ ૩ ૨૫ સુધી કરવો વધારે કરવો નહીં.

(૨) તે પછી પરણ્યા સુધી બીજી સાતમો આવે તે દરમિયાન મોટી સાતમનો વેસ ૩ ૨૦ સુધી કરવો તેથી વધારે કરવો નહીં.

કલમ ૨૧ મી. એ જ ઉપર લખેલી કલમ ૨૦ મી પ્રમાણે વરનો બાપ વેસ કરે તેને કન્યાના માવીત્ર લાગ વારે તે વેસનો લાગ ૩ ૭ પાછા આપવા તેથી વધારે કાંઈ આપવું નહીં.

કલમ ૨૨ મી. એ જ મોટી સાતમનો વેસ અપાણો નહીં હોય તો તે ચડેલો વેસ કહેવાય તે ચડેલા વેસ કન્યાના માવીત્રો માંગે તો વરના માવીત્રોએ દરમિયાન સાતમ મોટીનો વેસ ૩ ૨૦ સુધીનો કરવો અને તેની વળતર કન્યાના માવીત્રોએ ૩ ૭ આપવા.

કલમ ૨૩ મી. એ જ સાતમના વેસના કન્યાના માવીત્ર રોકડા રૂપિયા માંગે તો દરમિયાન મોટી સાતમના ૩ ૧૨ વરના માવીત્રોએ આપવા અને તેની વળતર કાંઈ લેવી કેવી નહીં.

કલમ ૨૪ મી. એ જ વહને ગોવાળીઆ આગીઆરસનું
મકનું અથવા ઝોઢણી કરે છે તે મકનું અથવા
ઝોઢણી ૩ ૨ થી ૫ સુધી કરવી તથા રમકડાં
૩ .૥ થી ૧ સુધી લઈ આપવાં તથા મિઠાઈ
૩ .૥ ની આપવી તેથી વધારે કાંઈ આપવું નહી
અને વહને માવીત્રે જ સ્ત્રીઓ મુકવા જાય તે
વખતે વહના માવીત્રોએ વેહેવાણુને ૩ .૥ રોકડ
આપવો તથા ખીજી સ્ત્રીઓ તથા બાળકો સાથે
આવ્યા હોય તેઓ દરએકને શ્રીફળ બે દેવા.

કલમ ૨૫ મી. એ જ વિજયા દશમીને દાડે વરને કન્યા-
નો બાપ તથા કન્યાને વરનો બાપ જમવા તેડે
તેવારે જમાડીને મિઠાઈ રૂપીઆ .૥ અરધાની
આપવી તથા વરના બાપે કન્યાને રમકડાં
૩ .૥ ના અપાવવાં તેથી વધારે કાંઈ આપવું
લેવું નહી.

કલમ ૨૬ મી. એ જ દીવાળીને દાડે વરને કન્યાના
બાપે તથા કન્યાને વરના બાપે ખાંડનાં રમકડાં
૩ ૧ એકનાં તથા મિઠાઈ ૩ .૥ અરધાની તથા
દાડની રમત ૩ .૥ અરધાની આપવી તથા લેવી
તેથી વધારે કાંઈ આપવી લેવી નહી.

કલમ ૨૭ મી. એ જ હોળીને દાડે કન્યાને વરના બાપે
ફાગણીજી તથા ચોળી મલીને ૩ ૫ સુધીની

કરવો. તથા ખાંડના હારડા ૩ ૧ સુધી આપવાં
તથા મિઠાઈ ૩ .૥ ની આપવી તેથી વધારે કાંઈ
આપવું નહીં અને કન્યાને માવીત્રે મુકવા જે
સ્ત્રીઓ જય તેને કન્યાના માવીત્રેએ વેહેવાણને
૩ .૥ આપવો તથા ખીજી સ્ત્રીઓ તથા ખાલકો
સાથે આવ્યાં હોય તેઓ દરએકને શ્રીફળ એ
દેવા તથા વરને કન્યાના આપે હોલીને દાડે ખાં-
ડના હારડા ૩ .૥ થી ૧ સુધી તથા મિઠાઈ ૩ .૥
થી .૥ સુધી આપવી વધારે કાંઈ આપવું લેવું નહીં.

કલમ ૨૮ મી. એ જે બળેવ તથા વાલકેશ્વરનો મેળો
સરાવણીનો તથા કારતિકીનો, તથા મહાલક્ષ્મીનો
મેળો ચઢત્રીનો અથવા હરએક મેળામાં વહુને અ-
થવા જમાઈને તેડી જય તો તેઓને રમકડા
૩ .૥ થી ૧ સુધી અપાવવા તથા મિઠાઈ ૩ .૥
સુધી અપાવવી તેથી વધારે કાંઈ આપવું લેવું નહીં.

કલમ ૨૯ મી. એ જે લગન લખવાને દાડે વરનો આપ
પોતાના સગા સંબંધીઓ તથા હેતુપ્રિતિઓને
તેડીને કન્યાના આપને ગેરે લગન લેવા જય તે
વખતે કન્યાના આપે વરના આપને મિઠાઈની
ટોપલી ૧ તથા ૩ ૧ રોકડો આપવો તથા વરના
દાદાને ૩ .૥ તથા નાના જેટલા હોય તેટલા દર-
એક નાના દીઠ ૩ .૥ તથા વરના ભાઈઓ તથા

(૧૨)

કાકાને આપવા સાડ આપનારની મરજી હોય
તો ૩. ૨ થી ૫ આપે તથા બીજા પુરૂષો તથા
બાલકો જે સાથે આવ્યા હોય તેઓ દરએકને
શ્રીફળ એ દેવાં વધારે કાંઈ લેવું દેવું નહીં.

કલમ ૩૦ મી. એ જે લગન લખાય ત્યાંથી તે પરણે
ત્યાં સુધી રાતની વખતે તથા પ્રભાતીઆના ગીત
તથા હરેક વખતે સ્ત્રીઓ ગીત ગાવા આવે છે
તે ગીત ગાવા આવનાર સ્ત્રીઓ તથા તેઓની
સાથે આવેલા બાળકોને દરએકને શ્રીફળ એ
દેવા રોકડું કાંઈ લેવું દેવું નહીં.

કલમ ૩૧ મી. એ જે લગન વંચાયા પછી કન્યાને વરના
માવીત્રો તથા વરને કન્યાના માવીત્રો લાડકા
લાડુ ખવરાવવા જાય તેની વીગત.

(૧) વરના માવીત્રોએ લાડુ ૧૬ લઈ જવા.

(૨) કન્યાના માવીત્રોએ લાડુ ૨૦ લઈ જવા

(૩) વર તથા કન્યાને માંગરી કરાવીને બેઠુ ત-
રફવાલાઓએ ૩ ૧ એક રોકડો આપવો.

(૪) કન્યા માવીત્રોએ વરની માને ૩ ૧ તથા
દાદીને ૩ .૥ તથા નાની જેટલી હોય
તેટલી દરએકને ૩ .૥ સુધી આપવો તથા
બીજા સ્ત્રીઓ તથા બાળકો સાથે આવ્યા
હોય તેઓ દરએકને શ્રીફળ એ દેવા.

(૫) વરના માવિત્રોએ કન્યાના માવીત્રો તરફથી આવેલી સ્ત્રીઓ તથા બાળકો દરએકને શ્રીફળ બે આપવા.

કલમ ૩૨ મી. એ જે વીવામધે બેઠી તરફ વાળાના સગા સંબંધી તથા હેતુ પ્રીતુઓની સ્ત્રીઓ લાડકા લાડુ આપવા આવે છે તે જઓના રાખવા ઘટે તેઓના રાખવા પણ તેઉપર કાંઈ રોકડું કાંઈનું રાખવું નહીં અને જે સ્ત્રીઓ તથા તેઓની સાથે બાલકો લાડકા લાડુ આપવા આવ્યા હોય તેઓ દરએકને શ્રીફળ બે દેવા.

કલમ ૩૩ મી. એ જે માંડવા મુહુરતને દાડે જે સ્ત્રીઓ તથા પુરૂષો તથા બાલકો આવ્યા હોય તેઓ દરએકને શ્રીફળ બે દેવાં તથા ચક્ર વધાવવાને જે સ્ત્રીઓ તથા બાળકો જાય તેઓ દરએકને શ્રીફળ બે દેવાં.

કલમ ૩૪ મી. એ જે વરનો બાપ તથા કન્યાનો બાપ અહશાંતી કરવા સાડ બેસે તો તેઓના સગા સંબંધી તથા હેતુ પ્રીતુતરફથી છાલ તથા પાગડીઓ આવે છે તે જઓની રાખવી ઘટે તેઓની રાખવી પણ જઓ છાલ તથા પાગડી આપવા આવે તેઓ દરએકને શ્રીફળ બે આપવાં તથા

એવે પ્રસંગે બીજા સ્ત્રી તથા પુરૂષો તથા બાળકો
આબ્યા હોય તેઓ દરએકને શ્રીકૃષ્ણ એ દેવાં.

કલમ ૩૫ મી. એ જ માંડવાથી તે પરણ્યા સુધી વરને
દુધ પીવરાવવા જ સ્ત્રીઓ તથા બાળકો આબ્યા
હોય તેઓ દરએકને શ્રીકૃષ્ણ એ વરના માવી-
નોએ આપવાં.

કલમ ૩૬ મી. એ જ હરેક પ્રસંગે પેરેપાણી આપે છે.
તે પેરેપાણી = થી ૩ .|| સુધી આપત્રી વધારે
કાંઈ આપવી અથવા લેવી નહીં.

કલમ ૩૭ મી. એ જ છડીનો તથા બાળ મુંડનનો તથા
સગપણ થયાનો તથા લગનનો તથા માંડવાનો
તથા અધરણીનો તથા હરેક પ્રસંગે સીરો વાંટે છે
તે વાંટવો નહીં બાકી સગા સંબંધીઓને એવે
પ્રસંગે જમાડવા હોય તો ગેરે તેડાવીને સુખે
જમાડવા બાકી સીરો વાંટવો નહીં.

કલમ ૩૮ મી. એ જ માંડવાના અથવા વિનવાના અ-
થવા હરેક પ્રસંગે સગા સંબંધીઓ તથા હેતુ-
પ્રીતુઓ તથા આપણા નાતીલાને જમાડવા
હોય તો રસ્તો બાંધી રસ્તામાં બેસાડી જમાડવા
નહીં બાકી જમાડનારે પોતાના ગેરમાં અથવા
હરકોઈ વખતમાં અથવા માહાજન વાડીમાં જ-
માડવા રસ્તો બાંધી જમાડવા નહીં.

કલમ ૩૯ મી. એ જ દિખને દાડે વરની મા કન્યાને જુઓ ભરાવવા જાએ છે તે જુખામાં વેત્તની સાટીન ગજ ૮ કીમત રૂ ૨૦ સુધી તથા રૂ ૧ થી ૫ સુધી રોકડા તથા મિઠાઈ રૂ .૧૧ ની તથા પુડા તથા દાખલી તથા મેવો હમેસની ચાલ પ્રમાણે લઈ જવો તે વરની મા કન્યાને જુઓ ભરાવીને માંગરી કરીને રૂ ૧ કન્યાને આપે અને કન્યાના માવીત્રોએ વરની માને રૂ .૧૧ થી ૧ તથા દાદીને રૂ .૧ થી .૧૧ સુધી તથા વરની નાની જ-ટલી હોય તેટલી દરએકને રૂ .૧ થી .૧૧ સુધી આપવો તથા કાકી તથા મામી તથા ફઈને આપવા સાડ આપનારની મરજી હોય તો રૂ ૨ થી ૫ સુધી આપે તથા ખીજ સ્ત્રીઓ તથા બાળકો સાથે આવ્યા હોય તેઓ દરએકને શ્રીફળ બે આપવા.

કલમ ૪૦ મી. એ જ દિખને દાડે વરના આપને ગેરે કન્યા ખીર છાંટવા જાય તેવારે વરના આપે કન્યાને રૂ ૧ આપવો વધારે કાંઈ આપવો નહીં બાકી કન્યાની સાથે ખીજ સ્ત્રીઓ તથા બાળકો આવ્યા હોય તેઓ દરએકને શ્રીફળ બે દેવા રોકડું કાંઈ આપવું લેવું નહીં.

કલમ ૪૧ મી. એ જ દિખને દાડે છકી મા બેસીને કન્યા
વરના આપને ગેરે જાય છે તે વારે વરની માએ
કન્યાને પોખીને માંગરી કરીને ૩ ૧ આપવો
ખાકી જ સ્ત્રી તથા પુરૂષો છકી સાથે આવ્યા
હોય તેઓને કાંઈ આપવું નહીં.

કલમ ૪૨ મી. એ જ દિખને દાડે વર ઘોડે ચઢીને સાસ-
રીએ આવે તે વારે કન્યાની મા વરને પોખીને
માંગરી કરીને ૩ ૧ આપે ખાકી ખીજી સ્ત્રીઓ
તથા પુરૂષો તથા ખાળકો ઘોડા સાથે આવ્યા
હોય તેઓ દરએકને શ્રીફળ એ કન્યાના માવી-
ત્રોએ આપવાં.

કલમ ૪૩ મી. એ જ ફેરાને દાડે કન્યાની મા ખીજી
સ્ત્રીઓને સાથે લઈને વરનું માથું ધોવરાવવા જાય
તે માથુ ધોવરાવીને વરને માંગરી કરીને ૩ ૧
આપવો અને કન્યાની મા તથા તેની સાથે આ-
વેલી ખીજી સ્ત્રીઓ તથા ખાળકો દરએકને શ્રી
ફળ એ વરના માવીત્રોએ આપવા.

કલમ ૪૪ મી. એ જ વર ઘોડે ચડે તે વારે વેહેવાણુ
ઘોડાની વાગ જલવા આવે તે વાગ જલનાર દર-
એક વેહેવાણુને વરના આપે ૩. ૧ આપવો વધારે
કાંઈ આપવું નહીં.

કલમ ૪૫ મી. એ જ ફેરાને દાડે વરઘોડા સાથે જ સ્ત્રીએ તથા પુરૂષો તથા બાળકો આવ્યા હોય તેઓ દરએકને કન્યાના માવીત્રોએ શ્રીફળ બે આપવાં રોકડું કાંઈ આપવું લેવું નહીં.

કલમ ૪૬ મી. એ જ કન્યાનો બાપ વરના બાપને ધુરત અથવા જને જમાડે છે તે જન જમતી વખતે કન્યાનો બાપ વરના બાપને તથા તેઓના સગા સંબંધીઓને ખાંડ ફકાવીને ખાંડની ફકામણી આપે છે તે ખાંડ ફકામણી આપવાની વીગત (૧) વરની માને રૂ. ૩ થી રૂ. ૧ સુધી આપવો. (૨) વરની દાદીને .)= થી રૂ. ૧૧ સુધી આપવા. (૩) વરની નાની જેટલી હોય તેટલી દરએક નાની દીઠ .)= થી રૂ. ૧૧ સુધી આપવા. (૪) વરના બાપને રૂ. ૩ થી રૂ. ૧ સુધી આપવો. (૫) વરના દાદાને .)= થી ૧૧ સુધી આપવા. (૬) વરના નાના જેટલા હોય તેટલા દરએક નાના દીઠ .)= થી રૂ. ૧૧ સુધી આપવા. (૭) બાકી વરના ભાઈઓ તથા કાકા તથા મામા તથા સગા સંબંધી તથા હેતુપ્રીતુ તથા તેઓની સ્ત્રીઓ તથા બાળકો જ સાથે આવ્યા હોય તેઓ દરએકને .)— થી રૂ. ૩ સુધી આપવું.

(૧૮)

કલમ ૪૭ મી. એ જે કન્યાનો બાપ વરના બાપને દિ-
ખનું પોરાવે છે તે દિખને દાડે પોરાવે અથવા
જન જમાડે તે દાડે પોરાવે અથવા ચાર દાડા
આગળ પાછળ પોરાવે તે કન્યાના બાપની મરજી
માં આવે તે દાડે પોરાવે તે પોરણુ આપવાની
વીગત.

(૧) વરના બાપને પાગડી તથા પોસાક.

(૨) વરની માને પોરાણી ૪ સુધી.

(૩) દીકરી તથા જમાઈને મરજીમાં આવે
તે આપવું.

(૪) પાગડીઓ ૧ થી ૧૫ સુધી સાચા છેડાની
આપવી.

(૫) છાલ તથા સાડીઓ ૧ થી ૧૫ સુધી આપવી

(૬) કાંચડીઓ ૧ થી ૨૫ સુધી આપવી.

(૭) રોકડા રૂ. ૧ થી ૨૦ સુધી આપવા.

(૮) ગુલાલ નાખવાના ઉધડા રૂ. ૧ થી ૧૦
સુધી આપવા.

(૯) વરના આગલા ગરના છોકરા હોય તેઓને
મરજીમાં આવે તે આપવું.

(૧૦) વરના નાહાના બાઈઓને ટોપી એક એક
દરએક બાઈ દીઠ આપવી.

(૧૯)

(૧૧) વરની માને ગરબણીનો છાલ ૧ ૩ ૧ થી
૪ નો આપવો.

(૧૨) વરના નાના તથા દાદાને પટુ એક
એક આપવો.

એ રીતે ઉપર લખ્યા પ્રમાણે પોરણ
આપવું તેથી વધારે કાંઈ આપવું નહીં.

કલમ ૪૮ મી. એ જ હરેક સુભકારજ મધે છોકરા તથા
છોકરીના મોસાળ પક્ષના છોકરા અથવા છોકરીને
મોસાળું અથવા ચોટી આપે છે તે પોતાની ગજ
સકતી પ્રમાણે આપવું પણ તે સગા સંબંધીઓને
ગેર દેખાડવા જવું નહીં. બાકી સગા સંબંધીઓ
તરફથી મોસાળમાં કાંઈ આપવા આવે તો તે
જેઓનું રાખવું ઘટે તેઓનું રાખવું પણ આપવા
આવનાર તથા મોસાળું જેવા આવનાર સ્ત્રીઓ
તથા બાલકો દરએકને શ્રીફળ બે આપવા રોકડું
કાંઈ આપવું નહીં.

કલમ ૪૯ મી. એ જ છોકરી પરણ્યા પછી છોકરીના
માવીત્રો છોકરીને સીઆળા ઉનાળા આપેછે અથ-
વા આણું વારેછે તે છોકરીના માવીત્રોએ પોતાની
ગજ સકતી પ્રમાણે ગમે તે આપે પણ તે સીઆ-
ળા ઉનાળા અથવા આણું છોકરીના માવીત્રોએ
પોતાના સગા સંબંધીને ગેર દેખાડવા જવું નહીં બા-

કી પોતાને ગેરે જ સગા સંબંધીઓ જોવા આવે તેને
 દેખાડવું અને સગા સંબંધીઓ તેમાં કાંઈ આપે
 તો તે જોવાનું રાખવું ઘટે તેઓનું રાખવું અને
 જો જોવા આવે અથવા તેમાં કાંઈ આપવા
 આવે તેઓને શ્રીફળ બે આપવા રોકડું કાંઈ
 આપવું નહીં.

કલમ ૫૦ મી. એ જ સ્ત્રીને પ્રથમ રૂતુ આવે તે વારે તે
 સ્ત્રી માવીત્રે જાય તેને તે સ્ત્રીની સાસુ તથા ખીજી
 સ્ત્રીઓ મલીને ટિકા આપવા જાય છે તે રજ-
 સ્વલા સ્ત્રીને ટિકા આપીને રૂ ૧ રોકડો આપવો
 વધારે કાંઈ આપવું નહીં અને રજસ્વલા સ્ત્રીના
 માવીત્રેઓ ટિકા આપવા આવનાર સ્ત્રીઓ મધે-
 થી ફક્ત સાસુને રૂ ૧૧ રોકડો આપવો બાકી
 ખીજી આવેલી સ્ત્રીઓ તથા બાળકો દરએકને
 શ્રીફળ બે આપવા.

કલમ ૫૧ મી. એ જ આગરણીનો મુદુરત જ દાડે
 પુછાય તે દાડે સ્ત્રી તથા પુરૂષો તથા બાળકો
 જે આવ્યા હોય તેઓ દરએકને શ્રીફળ બે
 આપવા.

કલમ ૫૨ મી. એ જ આગરણીનો મુદુરત પુછાયા પછી
 તે બોલાઓઢે તે દાડા સુધી રાતની વખતે અ-
 થવા હરેક વખતે સ્ત્રીઓ ગીત ગાવા આવે તે

ગીત ગાવા આવનાર સ્ત્રીઓ તથા તેઓની સાથે આવેલા બાળકો દરએકને શ્રીફળ બે આપવા.

કલમ ૫૩ મી. એ જ આગરણીવાળી સ્ત્રી પોતાના માવીત્રે માથુ ધોવા જાય છે તેને તે સ્ત્રીના સાસરીઆ તેડવા જાય છે તેઓને આરણીવાળી સ્ત્રીના માવીત્રો પોરાવે છે તે પોરણ આપવાની વીગત.

(૧) છોકરીની સાસુને સાડી ૧ અથવા આપનારની મરજી હોય તો પોરાણી ૧ સુધી આપવી તેથી વધારે કાંઈ આપવું નહીં.

(૨) છોકરીના સસરાને પાગડી ૧ સાચા છેડાની આપવી.

(૩) જમાઈની દાદી તથા નાની દરએકને વસ્ત્ર ૧ એક આપવું.

(૪) જમાઈના દાદા તથા નાના દરએકને રૂ. ૧ થી રૂ. ૧ સુધી આપવું.

(૫) ટિકો આપનાર સૌભાગ્યવતીને કસુંબો છાલ ૧ આપવો.

(૬) છોકરી તથા જમાઈને પોતાની ગળ સકતી પરમાણે ગમે તે આપવું.

(૭) બીજા સગા સંબંધીઓને આપવા સારૂ છાલો ૧ થી ૪ આપવા તેથી વધારે આ-

પવા નહીં અને તે છાલો ૧ થી તે ૪ સુધી
જેટલા છોકરીના સાસરીઆને મદ્યા હોય
તેટલા પોતાના સગાસંબંધીઓને તે આપે
બાકી પોતાના ગેરેથી કાંઈ વસ્તો કાઢને
આપવાં નહીં.

(૮) એ સીવાય બીજા જે સ્ત્રી તથા પુરૂષો
તથા બાળકો સાથે આવ્યા હોય તેઓ
દરએકને શ્રીફળ બે આપવા.

કલમ ૫૪ મી. એ જે સ્ત્રીના ભાવીત્રો સ્ત્રીને વિચારત
આપે છે તે સ્ત્રીના ભાવીત્રો પોતાની ગજ શક્તી
પ્રમાણે ગમે તે આપે પણ તે વિચારત સ્ત્રીના
ભાવીત્રોએ પોતાના સગા સંબંધીઓને ગેરે દેખા-
ડવા જવું નહીં બાકી જે સગા સંબંધીઓ જોવા
આવે તેઓને દેખાડવું અને તેઓ તેમાં કાંઈ
આપે તો તે જોવાનું રાખવું ઘટે તેઓનું રાખવું
અને તે જોવા આવનાર તથવા આપવા આવ-
નાર સ્ત્રી તથા પુરૂષો તથા બાળકો દરએકને
શ્રીફળ બે આપવા રોકડું કાંઈ આપવું નહીં.

કલમ ૫૫ મી. એ જે જને ગેર કથા અથવા સમાહ
પારાયણ બેસે તેને ગેરે સાંભળવા આવનારાઓ
સાથે જે બાળકો આવે તે બાળકોને અથવા
બીજા કાંઈને ખરફી તથા મેવો આપે છે તે

આપવું નહીં તથા એવે પ્રસંગે વેહેવાઈઓને પોરાવે છે તે પોરાવવું નહીં બાકી સગાસંબંધી તથા હેતુપ્રીતુઓને જમાડવા હોય તો સુખેથી જમાડવા.

કલમ ૫૬ મી. એ જ સુલકારજનું નાત ખરચ તથા જમણુવાર જ ધણી કરે છે તે ધણી મિઠાઈ દેખાડવા સાડ પોતાના વેહેવાઈ તથા વેહેવાણોને તેડાવે છે તે વેહેવાઈઓ પોતાના સગાસંબંધીઓને સાથે લઈને મિઠાઈ જોવા આવે છે તે વખતે જમણુવાર અથવા નાત ખરચ કરનારાઓએ વેહેવાઈ તથા વેહેવાણોને રૂ. ૧૧ થી ૧ સુધી આપવું તથા આપનારની મરજી હોય તો રૂ. ૨ થી ૫ સુધી બીજા આપે તથા બીજી સ્ત્રી તથા પુરૂષો તથા બાળકો સાથે આવ્યા હોય તેઓ દરએકને શ્રીફળ બે આપવાં.

કલમ ૫૭ મી. એ જ વેહેવાઈ અથવા વેહેવાણો સેજ-સાજ એક બીજાને ઘરે આવે જાય તો તેઓને શ્રીફળ બે આપવા.

કલમ ૫૮ મી. એ જ ઉપર લખેલી કલમો ઉપરાંત બીજી ગણીએક બાબદમાં શ્રીફળ નિમીતે અપાયે છે. તે સૈકડું કાંઈ આપવું નહીં ફક્ત સ્ત્રી તથા પુરૂષો તથા બાળકો દરએકને શ્રીફળ બે આપવા.

કલમ ૫૯ મી. એ જ કોઈ વેળા શ્રીફળ તઈઆર હોય નહીં તો દરએકને શ્રીફળની કીમત આનો .૥ ગણીને શ્રીફળ બેને બદલે .)- રોકડો આપવો વધારે કાંઈ આપવું નહીં.

કલમ ૬૦ મી. એજ જ વખતે સ્ત્રી તથા પુરૂષોને શ્રીફળ આપવામાં આવે તે વખતે તેઓની સાથે જ બાળકો આપ્યા હોય તેઓ દરએકને શ્રીફળ બે આપવા.

કલમ ૬૧ મી. એ જ આપણા તરફવાળાની છોકરીનું સગપણ બીજા તરફવાળાના છોકરા સાથે થયું હોય તો છોકરીના માવીત્રોએ વેસ વાગા લાગલુગ આ એ ઠેરાવો પ્રમાણે લેવું વધારે લેવું નહીં.

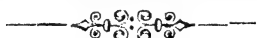
કલમ ૬૨ મી. એ જ આપણા તરફવાળાના છોકરાનો સગપણ બીજા તરફવાળાની છોકરી સાથે થયું હોય તો છોકરાના માવીત્રોએ આપણી નાત રીત પ્રમાણે જ કાંઈ વેસ વાગા લાગલુગ કરવો જોઈએ તે કરવો તેમાં આએ ઠેરાવો લાગુ પડશે નહીં.

કલમ ૬૩ મી. એ જ ઘેરનો વાસ મુહુરત કરે ત્યારે તેના સગા સંબંધી તથા હેતુપ્રીતુઓ તરફથી પાગડીઓ તથા છાલ આપવા આવે છે તે જ-ઓનાં રાખવા ઘટે તેઓના રાખવા પણ તે આપવા આવનાર સ્ત્રી તથા પુરૂષો તથા બાળકો

(૨૫)

દરએકને શ્રીફળ બે આપવા તથા તે સીવાય
બીજા જે સ્ત્રી તથા પુરૂષો તથા બાળકો એવે
પ્રસંગે આવ્યા હોય તેઓ દરએકને શ્રીફળ બે
આપવા. રોકડું કાંઈ આપવું નહીં અને ઘેરનો
વાસ મુહુરત કરનાર પોતાના જમાઇ તથા ની-
આણા તથા મેતા માણસો વગેરેને પોતાની ગજ
શક્તી પ્રમાણે પાગડીઓ સુખેથી બંધાવે.

આપણા તરફના થાનાઈને આપવાની વીગત.

કલમ ૬૪ મો. એ જે આપણા તરફવાળામાં હરેક કારજ
પ્રસતાવમાં તેડા કરવા સાડ થાનાઈ ૧ ઠેરાવેલો
છે તેહેને મેહેનતને પેટે આપવાની વીગત.

.૧ છોકરા અથવા છોકરીની છઠીને દાડે દક્ષણા ૩.
૧ જનોઈની ગ્રહશાંતી જે ધણી કરે તે ધણીએ
૩ ૧ આપવો.

.૧૧ સગપણ થયાની ખાંડ જે દાડે આવે તે દાડે
વરના માવીત્રોએ થાનાઈને ૩ .૧૧ આપવો.

૪ લગન લખ્યાથી તે ફેરા સુધી થાનાઈ તેડા
કરવા જય તેને વરના માવીત્રોએ ૩ ૪ આપવા
૨ લગન લખ્યાથી તે ફેરા સુધી થાનાઈ તેડા

કરવા જાય તેને કન્યાના માવીત્રોએ ૩ ૨
આપવા.

.૧= જે ધણી હરેક પ્રસંગે થાણુ સુધ કરે તે ધણી-
એ થાનાઈને સીધાનો ૩ .૧ આપવા તથા
બીજી દક્ષણા બીજા બ્રાહ્મણોને આપવી હોય
તે પ્રમાણે આપવી.

૧ વાડોમાં જે ધણી હરેક પ્રસંગે ખરચ કરે તે
ધણીએએ થાનાઈને પાગડી ૧ સાચા છેડાની
આપવી અથવા ૩ ૨ રોકડા આપવા.

પ્રકરણ બીજી મુરત્યુ સંબંધી.

કલમ ૬૫ મી. એ જે બાળક તરૂણ અથવા વૃધનું મરણ
થયા પછી નાહી આવીને સ્ત્રીએએ રસ્તામાં
અથવા ઘરમાં અથવા બીજી હરેક જગ્યામાં
રોઆકા કરવો નહી તથા આલવનાર બ્રાહ્મણી
અથવા લંગી તેડાવવી નહી બાકી રસ્તામાં અ-
થવા ઘરમાં અથવા હરકોઈ બીજી જગ્યામાં મોઠું
વાળવું પણ રોઆકા કરવા નહી તથા પીટવું નહી
કલમ ૬૬ મી. એ જે કોઈ વૃધ માણસનું મરણ થયું
હોય ત્યારે વેહેવાણો ઢીંગલા ઢીંગલી કરી લાવે

છે તે મરનારના સંબંધીઓના ખોળામાં બેસાડે
છે તે ઢીંગલા ઢીંગલી કરી લાવવા નહીં. બાકી
મિઠાઈ તથા ગુલાલ લાવે તે મિઠાઈ મરનારના
સંબંધીઓને આપવી તથા ગુલાલ નાખવો.

કલમ ૬૭ મી. એજ મરનારના ઉઠમણાને દાડે અથવા
તેથી આગલ પાછળ સગાસંબંધીઓ તથા હેતુ
પ્રીતુઓને કાઢએ સુરો આપવો નહીં અને
વેહેવાણો સુરો નાખવા આવે તેઓનું કાંઈ રા-
ખવું નહીં. બાકી બેન કુઈ દીકરી ભતરીજી
ભાણેજી તથા પોત્રી તથા દોહીત્રી તથા નીઆ-
ણીઓને જ કાંઈ સુરાનું આપવું હોય તો તે-
ઓને ગરમેજે આપવું જાહેરમાં દેખાડીને આપવું
નહીં અને સગા સંબંધી તથા હેતુપ્રીતુઓને
સુરો આપવો નહીં અને લેવો પણ નહીં.

કલમ ૬૮ મી. એ જ વૃધ માણસનું મરણ થયા પછી
સંક્રાંતિના તિલના લાડુ વાટે છે તે વાટવા નહીં
તેમ કાંહી લેવા પણ નહીં.

પ્રકરણ ત્રીજું.

કલમ ૬૮ મી. ગોર તથા કર્મકાંડ કરાવનાર બ્રાહ્મણોને
લાગે આપવાની વિગત છે.

શ્રી શુભકારીઆની વિગત.

- ૧ હું પુત્ર જનમે તેની છઠીની પુજા કરે તેને લાગો પોતાના ગોરને અવલ તથા દોમ રૂપીઆ સવા ને ગરીબ હોએ તો આના દસ આપે.
- ૨ જું પુત્રને જનોઈ આપે તે સરવે કારય આગીઆરી કરીને કરે તે ઉપર કંઈ ગોરનો લાગો નથી ને આગીઆરી કરે તેમા વરણી કરે તેમાંથી ભાગ પાંચ કરવા તેમાંથી ભાગ ત્રણ પોતાના ગોરને આપવા બાકી ભાગ બેએ આચાર્ય કર્મ કરનારને આપે તેમાં ગોરનું જોર જીલમ નહી. ભીક્ષાની જોડી ગોરને આપે.
- ૩ જું પુત્રનો વેસજાળ કરે તેના કનેઆના આપના ગોરને રૂપીઆ અડી કબાએના વરનો આપ આપે.
- ૪ જું પુત્રની વડને લુગડા ચડાવે ને ટીકા આપે તથા સાકર ચખાવે તેની વીગત છે. કનેઆને મોટા ટીકા આપે ને વેવાઈને ગેરથી પેરામણી પેરી આવે તે ઉપર ગોરનો કાંઈ લાગો નથી ને વેવાઈને ગેર પેરામણી પેરે ને વચમાં જ બ્રાહ્મણ આવ જીવ કરતો હોએ ને પેરામણી લાવે તેને રૂપીઆ સવા ગોરનો આપ આપે ને ગોર માસતાનની તથા વેવાઈના ગોરની દક્ષિણા સરખી જીરસી

દખણા આપવી અવલ દોમ રૂપીઓ અડધો
અને સીમ આશામી જે હોએ તો ચાર આના
આપે. કનેઆને સાકર અખાવીને સમુરતા
કરે ને વેવાઈ વેવાઈને તેડીને દાણ આપે તે
ઉપર ગોરનો લાગો નથી.

૫ મું પુત્રનું લગન લખાવે તે ઉપર કંઈ લાગો નથી.
ને ગોર તથા માસતાનને જુરસી દખણ પોતાની
ખુશીમાં આવે તે આપે ગોરની તથા માસતાનની
જેરાવરી નહી.

૬ હું. પુત્રના વીવાનું કારીય કરે તેની વીગત છે.
માંડવાને દીવશે માણુક થંભની પુજા વખતે કાઢ
બરામણનો તથા ગોરનો લાગો નથી ગોર મસ-
તાનને જુરસી દખણા ધણીની ખુશીમાં આવે તે
આપે. ગ્રહશાનતીની વરણી કરે તેમાં ભાગ
પાંચ કરવા તેમાંથી ભાગ ત્રણ પોતાના ગોરને
આપવા બાકી ભાગ બેએ આચાર્યને આપે એ
ઉપરાંત બીજે કંઈ લાગો નથી જુરસી દખણા
ખુશીમાં આવે તે આપવી ગોરની જેરાવરી નહી.

દીખને દીવશે દેવતાની પુજા તથા વરને પો-
ખવાનુ તથા ખારક શોપારી તથા નાનો મોટો લાગ
સરવે મલીને રેજ રૂપીઓ સવા અવલ દોમ
આપે ને સીમ એટલે ગરીબ હોએ તો દસ આ-

ના આપે એ લાગો કનેઆના આપના ગોરને
આપવો. વીવાને દીવશે પોખવાનો લાગ તથા
ચોરીમાં નાંનો મોટો ખાખ તથા પરચુટન પઈસા
સરવે મલીને અવલ દોમ રૂપીઆ સવા ખાકીના
સરવે અસામીઆ દસ આના આપે એ લાગો
વરના ગોરને આપવો એ ઉપરાંત ખીજે કાંઈ
લાગો નથી.

૭ મું. વીવાનો ધડળો આપવો તેની વીગત છે.

અવલ દોમ ને શીમ.

આસામી અવલ હોએ ને માજન જમાડે તો
રૂપીઆ સાત વરનો ખાપ ધડખાનાં આપે તેની
વીગત છે.

૪ રૂપીઆ ચાર કનેઆના ખાપના ગોરને આપવા.

૩ રૂપીઆ ત્રણ વરના ખાપના ગોરને આપવા.

આસામી અવલ તથા દોમ હોય ને મા-
જન જમાડે નહી તો રૂપીઆ પાચ વરનો
ખાપ આપે તેની વીગત છે.

૩ રૂપીઆ ત્રણ કનેઆના ખાપના ગોરને આપવા.

૨ રૂપીઆ બેએ વરના ખાપનાં ગોરને આપવા.

આસામી સીમવાલી ખાકી સરવે રૂપીઆ
ચાર વરનો ખાપ આપે તેની વીગત છે.

૨૧૧ રૂપીઆ અડી કનેઆના ખાપ ગોરને આપવા.

૧૧ રૂપીઆ દોડ વરના આપના ગોરને આપવા.
૮ મું. અગરણી ઉપર પોતાના ગોરનો લાગો તેની
વીગત છે.

૧૧ આસામી આવલ તથા દોમ દોઅે તે રૂપીઆ
સવા આપવો.

.૧૧= આસામી સીમ દોઅે તો આના દસ આપવો
૯ મું શ્રી રાંદલનો લોટો માંડે તે વારે લોટો એક છુટો
માંડે તો રામ દસ અને લોટો જોટો માંડે તો
રૂપીઆ સવા એ પ્રમાણે પોતાના ગોરને આપે
ખીજે કાંઈ લાગો નથી.

૧૦ મું. હરેક વરત કરે અનંત દોરો ઉજાવે તથા ધર
મુરત કરે વાસતુ ધરનું કરે મંડપ ભરે આગીઆ-
રી કરે અને તે મંડપમાં જ વરણી કરે તેના ભાગ
પાંચ કરવા તેની વીગત છે.

મંડપમાં ભાગ પાંચ તેમાંથી ભાગ ત્રણ પોતા-
નાં ગોરને આપે ને તે ઉપર મંડપ પુજા વખતે
ગહુ દાન તથા નાનો મોટો ખાખ તથા રેજ
પદસા જે ધણીના ખુસીમાં આવે તે મુકે તેનું
કાંઈ નેમ નથી અને ગોરનો લાગો નથી તોપણ
ભાગ પાંચ ઉપર રેજના તથા ગજી દાનના
પદસા તથા પરચુટણ મલીને રૂપીઆ સવા મુકવો

તેમાંથી ભાગ ત્રીજો ગોરને આપવો બાકી જે ભાગ
બેઝરીઆં તે ધણી આચાર્યને આપે.

૧૧ મું. આખેરના લાગાની વીગત છે.

ઘગીઆરમો તથા પારમો તથા તેરમો તેની
કીરીઆનો સાંમાન સરવે જે ધણી પોતાને ગેરથી
લપ જાએ તે ઉપર ગણી દાન તથા રેઝના પઢસા
તથા નાનો મોટો બાબ સરવે મલીને તેના રૂપીઆ
આપવા તેની વીગત છે આવલ દોમ અને સીમ
જેવી આસામી હોએ તે નીચેની વીગત પર-
માણે આપે.

૫) અવલ આસામી હોએ તો રૂપીઆ પાંચ આપે

૩) દોમ આસામી હોએ તો રૂપીઆ ત્રણ આપે

૧૥ સીમ આસામી હોએ તો રૂપીઆ દોઢ આપે

ઘગીઆરમો તથા પારનો તથા તેરમો તેની
કીરીઆનો જે ધણી ગોરની સાથે ઉધડો કરે
તેમાં ગઉદાન તથા રેજ પઢસા તથા નાનો
મોટો બાબ સરવે મલીને સામાન જે જોઈએ તે
સરવે ગોર પોતાના ગેરથી લાવે તેના રૂપીઆ
આપવા તેની વીગત છે.

આસામી અવલ તથા દોમ તથા સીમ તથા
તેથી પણ ગરીબ હોએ તેમાંથી જે વરનો

હોએ તે નીચેની વીગત પરમાણુ ગોરને પ-
ઈસા આપે તેની વીગત છે. એ ઊપરાંત
ગોરને જોર જીલ્લમ કરવો નહીં.

૭) અસામી અવલ હોએ તો રૂપીઆ સાત
અપવા બીજું કાંઈ આપવો નહીં.

૫) આસામી દોમ હોએ તો રૂપીઆ પાચ આ
પવા બીજું કાંઈ આપવું નહીં.

૩) આસામી સીમ હોએ તો રૂપીઆ ત્રણ
આપવા બીજું કાંઈ આપવું નહીં.

૧) છેક લાચાર હોએ તો રૂપીઆ એક ગોરને
આપે ને ગોર સામાન સરવે પોતાનો લાવે
ને કામ ચલાવે તેમાં હરકત કરે નહીં.
મરણ ઊપર દાપો પોતાનાં ગોરનો છે અ-
વલ દોમ સીમ તથા તેથી ગરીબ હોએ તે
એએ આપવું તેની વીગત છે.

૨) આસામી આવલ હોએ તો ઈગીઆરમો તથા
બારમો તથા તેરમો તેનું એકજ દાપું તેના
રૂપીઆ સવા બેએ ગડા ભરામણીને આપવા

૧) અસામી દોમ તથા સીમ હોએ તો ઈગી-
આરમું તથા બારમું તથા તેરમું તેનું એકજ
દાપું તેનો રૂપીઆ સવા આપવો.

૦ આસામી છેક લાચાર હોયે તો તે ધણી કાંઈ-
ખી ગોરને આપે નહીં.

છમાશીના ગડા ભરામણીના લાગાની વીગત છે.

૧૧ આસામી આવલ તથા દોમ હોયે તો રૂપી-
ઓ સવા ગોરને આપવો.

.૧૧= ખાકી સરવે આસામીઓ રામ દસ ગોરને
આપવા.

૦ છેક લાચર હોયે તો કાંઈ ગોરને આપવું નહીં
વરસી ઊપર પોતાના ગોરનું દાણુ તેની વીગત છે.

૨૧ આસામી આવલ તથા દોમ હોયે તો રૂપી-
આ સવાયેએ આપવા.

૧૧ આસામી સીમ હોયે તો રૂપીઓ સવા આ-
પવો.

૦ છેક લાચાર હોયે તો કાંઈ આપવું નહીં.

આ પુસ્તકના સુજ્ઞ ગ્રાહકોને સૂચનાં કરવામાં આવેછે કે આ ચોપડીનો સ્વરૂપ મૂલ્ય જાણીને જ્યાં ત્યાં રખાતી મૂકવી નહીં પરંતુ બહુમાન પૂર્વક સારી રીતે સંભાલ કરી સાચવી રાખવી કે જે થકી જ્ઞાનની આશાતના થાય નહીં, જ્ઞાનની આશાતના કરવાથી જ્ઞાનાવરણીય કર્મ બંધાય છે તેના યોગે જીવને અજ્ઞાન, પશુની પ્રાપ્તિ થાય છે.

આ ચોપડી વચલા ભોઈવાડાના નાકા ઉપર શ્રી ચિંતામણીજીના દેરાસરમધ્યે કેશરીચંદ ગોપાલચંદ પાસેથી રોકડી કિન્મતે મલશે. બાહરગામના ગ્રાહકોને ટપલ ખરચ બુદ્ધિ આપવું પડશે.

